

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Lángoló Spanyolország

A bikaviadatok vérgőzös országában minden talpalattnyi földön urrá lett már a bihorlón izzó, habzón kavargó szenvedély. Minden vörös. Vörösen lángolnak a felgyújtott középületek, templomok, urilakok és messzi tanyák; vörösen röfölnék az ég alján a felhők, vörös a Quadalquivir, Ebro és Tajo folyó, ahogy a felkoncolt emberi testek hekatombáit hordozzák; vörös lesz nemsokára tán még a vízvezeték sugara is, mint végső mérközést jelentő ríkió harci jeladás. Minden vörös, ami csak ellátszik az ég alatt, de még ennél is alvilágibb izzású a kavargó szenvedély a lelkek mélyén, ahogy most huszmillió nemzettestvér egymásra ront pokoli gyűlölködése extázisában. Azt mondják, hogy a nagy francia forradalomra emlékezett ez a dantei Inferno. De mi azt hisszük, hogy még rémületesebben különb, mert hisz a francia nép már 1793-ban sokkal előrehaladottabb, műveltebb volt mint a mai spanyol. Egy végzetes történelmi kérés váltotta a szedékes végleg, azért következett el a szenvedélyek földrengése. Nem a kormányformáról van itt szó, hanem az emberi élet formáról, amely tovább már nem halogatható. Hisz Spanyolország az utóbbi évtizedben már végig izlette a legkülönbözőbb uralmi metódusokat. Volt diktatúrában része Primo de Rivera alatt, 1931 április 14-én elhagyta trónját a király, megpróbálkoztak a köztársasággal is, mégis minden kísérlet csődöt mondott. Minél balabbra tájékoztak, annál balsorsteljesebbé vált a helyzet. Mi az eredmény? Száz legettő templom és száz feldult középület. De vajjon segít-e ez a legszélsőbb radikalizmus, amely Istent ostromolja és a közrend jelképeit, ahelyett, hogy az anyagi és az emberi célokért sietne küzdeni, ha már a hatalom birtokába került. Nem, a spanyol népet nem fogja megmenteni sem a kiontott tengennyi vér, sem az az elvadult szabadság, amely az oltárokon járja az anarchia toborzóját hit és lelkiesség ellen. És nem segíthet Spanyolországon az sem, hogy Largo Caballerot vagy Gil Robles illeti-e majd meg a döntő szó. Spanyolország egy borzalmas három-négyszáz éves késlekedésben van közállapotaiban. Oh mily regényesen hangzik, micsoda buja pompában lebegnek képzeltükben a városok, mint Cordoba, Cadiz, Salamanca. De mi a valóság? Hogy Malagában például, amely népszámban nagyobb, mint Timisoara, nincs egy könyvkereskedés, csak valamelyik papirosboltban árulnak affajta ponyvaregényt. A kávéházakban zenészek helyett automata zongora. És a nép, az istenadta nép, ez az analfabéta olmosagyú szürke rongytömeg, az öszvérréval lakik egy fedél alatt és nem ismeri a tüzhelyt. Mint az őseber, a fatönkre illeszt egy vaslapot és úgy piritja parázson szegényes eledelét. A föld mindenfelé még majdnem mindenütt ugyanaz a kietlen tájék, ahogy Cervantes hőse látta, a busképü lovag. A bányák dus természet csak úgy salakosan hajókba rakják, más országok dolgozzák ki, fölzik le az igazi hasznot. Azonkívül másfél millió koldus és legalább feleannyi cipőtisztító. Ez Spanyolország igazi arca. Ami nem idegenek számára mutatott Madrid, Sevilla vagy Barcelona. Egy nagy nemzet alussza sok évszázados télen-ségi álmát, a haladás, az európai civilizáció legelőbb fejlődéséből is kiszakítva. És ezek az elhanyagolt fengernyi életek most ébrednek. Csodálkozva hallgatják a rádió hozzájuk inézett szövegeit. És ha ma befo-

lyásolták őket erre a politikára, holnap ugyanolyan fogékonyak lesznek az ellenkezőjére is. Őket is épp úgy fel lehet heccelni, mint a bikákat a bikaviadalon, ami számukra egyetlen gyönyörűség. Mert kulturház az

nincsen, de az aréna minden járásban ott van, akár nálunk a járásbíró. Nem tudjuk, hogy melyik irányzat győz majd Spanyolországban. De meg merjük jósolni, bármelyik irányzat győz, mind n ami történik,

csak muló. Csakhamar újból kezdődik az egész. Itt borzasztó mulasztások történtek egy ország népe ellen, amely most egyszerre ugrik a legsötétebb középkorból a modern mába. (Flanor)

Hajtóvadászatot rendeznek a papok és apácák ellen, a foglyokat templomokba zsufolják és ezeket reájuk gyujtják

Spanyolországban változatlanul tovább dühög a polgárháború. Franco tábornok kijelentette, hogy a harcot azért indította meg, mert a spanyol hazafiak nem nézhetik többé tétlenül a baloldali kormány romboló munkáját. Szemérveti a kormánynak azt is, hogy nem tudja végéig vetni a kommunisták féltelenkedésének, sőt azokat pártolja és elősegíti.

Sajnálatos kísérő jelensége a spanyolországú testvérháborúnak, hogy a kommunisták és a csőcselék elsősorban a katolikus egyház ellen fordulnak. Azon a területen, ahol a kormány az ur, egymásután gyujtják fel a templomokat és a kolostorokat.

A templomokból kihurcolják a drága miszeruhákat és az oltárok felszereléseit, halomba rakják, a máglyát pedig meg-

gyujtják.

San Diego városban a csőcselék a legborzalmasabb módon dühög. A kommunisták valóságos

hajtóvadászatot rendeztek a papokra és az apácákra.

A legyilkolt papi személyek levágott fejét több helyen kitűzték a középületekre. Hasonló jelenetek játszódtak le Badajoz városban is, ahol letartóztatták a nemzeti érzelmi polgárságot. Miután a városban a letartóztatott polgárság elhelyezésére nem volt elegendő fogház, az egyik templomot börtönné alakították át. A foglyokkal telezsufolt templomot azután felgyujtották.

Leirhatatlan jelenetek közben a foglyok közül sokan eszüket vesztették, mások a lángok martalékává lettek.

Keresztrefeszítés hadititkok megszerzéséért

San Sebastianban négyszáz felkelő, miután belátta, hogy a tulsulyban levő kormánycsapatokkal szemben tehetetlen, a Loyola-kaszárnyában keresett menedéket. A kormány repülői a kaszárnyára számos bombát dobtak.

A kaszárnyát páncélos gépkocsik vették körül és azt kétszáz méternyi távolságból rommá lötték.

A felkelők közül számosan halálukat lelték.

Saragossát tegnap a kormánypilótái bombázták. Több épületet felgyujtottak. A felkelők itt szorongatott helyzetben vannak, mert a kormánycsapatok egyre újabb erősítéseket kapnak. A város számos utcája romokban hever.

Az égő házak oltásával senki nem törődik.

Huelva és Bajadóz tartományokat sikerült a felkelőknek megszállni. A forradalmi csapatok, amelyek Sevilából Malaga felé igyekeznek, utközben sehol nem találkoznak ellentállással. Ilazo tábornok jelentést adott ki, amely szerint San Roche lakossága ellentállást fejtett ki, amelyet azonban legyőztek. Madrid vizellátása még zavartalan és azt Molat tábornok szigorúan ellenőrzi.

A felkelők nemzeti hadserege technikaiag főnyben van a kormánycsapatok fölött.

Majdnem az egész tüzéség és valamennyi tank a felkelő csapatok birtokában van.

Ezek felszerelése a legmodernebb és mivel a felkelők azelőtt a reguláris hadsereg tagjai voltak, a csapatok között nagy a fegyelem. A felkelő csapatok tisztjei is igen képzettek. A kormánynak csak ellenyésző mennyiségben állnak reguláris csapatok rendelkezésére.

A vörös milícia felszerelése hiányos és kevés a képzett tisztje.

A felkelők és a kormánycsapatok körülbelül egyenlő számú repülőgép felett rendelkeznek.

Egyes jelenségek arra engednek következtetni, hogy a kormánycsapatoknak mégis sikerült a felkelők előnyomulását megakadályozni. Nagyobb összecsapások helyett jelenleg inkább a két tábor rádió leadóállomásai harcolnak egymással abban, hogy melyik tud nagyobb győzelmekről beszámolni. Így a felkelők azt is jelentik többek között rádió útján, hogy ötvenezer emberük masiroz Madrid irányában. Ugyanez a rádió beszámol a kommunisták borzalmas cselekedeteiről

is. Elmondja, hogy

a kommunisták ártatlan embereket kioznak és keresztrefeszítenek, hogy ilymódon a felkelésre vonatkozólag adatokat szerezzenek tőlük.

A madridi rádióállomás tegnap reggel azt jelentette, hogy Toledo elesett. Az északi fronton jelenleg San Sebastian környékén a forradalmárok előnyomulóban vannak.

Az ország közepén és Madridban a kormány az ur. Délspanyolországban és Marokkóban a felkelők erősen tartják pozícióikat.

A Reuter jelentése szerint Estabona közelében véres harcok folytak, amelyek során 600 ember elesett, 1200 pedig megsebesült. A kormánycsapatok kénytelenek voltak visszavonulni és a várost a felkelők megszállták.

A két szembenálló tábor harcéri jelentéseiből nehéz kihámozni a valóságot. A felkelők jelentik, hogy Línea városát elfoglalták és ott háromszáz kormányhű katonát megöltek. A felkelők Oyarson elfoglalását jelentik, viszont a kormány jelentése szerint onnan visszavonulóban vannak.

Ceutából a felkelők egyre újabb csapatokat szállítanak Spanyolországba.

A kormány most több hadihajót indított utnak, hogy ezeket a csapatszállításokat megakadályozza. Marcella kikötőben a felkelőknek sikerült a kormánycsapatok két repülőgépét elfogni. Erre megjelent egy kormányhű hadihajó és előkészületeket tett a kikötő bombázására. Ezzel szemben a felkelők parancsnoksága közölte, hogy amennyiben a bombázásra sor kerül, úgy háromszáz családöt tuszul letartóztatnak. Ezeknek a családoknak egyes tagjai a kormány hadseregében küzdenek.

Barcelónában a hatóságok negyven titkos rádióadót lepleztek le, amelyek a felkelők szolgálatában állottak. Alcazarban a felkelők hír szerint megadták magukat. A spanyol belügyminiszter

közi, hogy sikerült elfoglalni a felkelőknek Saragossából Valadolidba küldött táviratát, amelyben közlik, hogy szorongatott helyzetben vannak és segítséget kérnek.

Madridból csütörtökön nemzetközi vonat indul a határra, amelynek biztonságát a spanyol kormány garantálja. Ez a vonat kizárólag külföldieket szállít ki Spanyolországból.

Berlini jelentés szerint a német birodalmi kormány a spanyol kormányhoz

jegyzéket intézett, amelyben tiltakozik egyes spanyolországi német konzulátusi épületeknek felgyújtása és megromlása ellen.

A spanyol kormány válaszejegyzékében a történetek fölött sajnálkozását fejezte ki.

Lisszaboni jelentés szerint a felkelők nemzeti kormánya beismeri, hogy a felkelő csapatok csak nehezen és lassan haladhatnak előre. Ennek oka az, hogy

az egyes falvakban mindenütt kommunista sejtek vannak, amelyek megszervezték az ellenállást.

A csapatoknak Marokkóból való szállítása is nehézkes, mert a kormány hajói ellenőrzik a tengeri utat. Tegnap Ceutából újabb két-száz legionárius érkezett Algesirasba. A felkelők egyik erős északi csapata átlépte a Guadarama hegységet, de a Madrid elleni támadást csak akkor kezdi meg, ha a felkelők déli csapata is megfelelően megközelíti Madridot.

A spanyolok bombáztak egy angol hajót

Gibraltari jelentés szerint a közeli Liane felől állandó lövöldözés hallatszik.

A felkelők hatvan kommunistát agyonlőttek.

San Sebastiano tegnap a kormánycsapatok birtokába került. A felkelők helyőrsége a nagy tuleróvel szemben nem tudta magát tartani és azért feladta a további ellenállást. A határ közelében levő Renterin községet a felkelők megszállták. Ezenkívül sikerült egyéb községet is megszállani.

A párisi angol nagykövet megjelent Delbos francia külügyminiszternél és hivatalosan is közölte, hogy

Edward király lemond arról a tervéről, hogy nyári szabadságát a francia Rivierán töltsé.

Biztosította az angol nagykövet Delbost, hogy erre az elhatározásra Ed-

ward királyt nem a franciaországi, hanem a spanyolországi események készítették. A spanyolországi események következtében a francia Rivierát rengeteg menekült lepi el és az angol király ettől a körülménytől félti mozgási szabadságát. Miután nem akar állandóan rendőri felügyelet alatt élni, inkább lemond franciaországi tartózkodásáról.

A francia kormány tegnap Bordeauxban lefoglalt négy Focker típusú repülőgépet, amelyet állítólag Marsch spanyol bankár vásárolt a forradalmárok részére. A repülőgépeket lefoglalva tartják mindaddig, amíg ki nem derül, hogy milyen rendeltetéssel és kinek a számára vásárolták.

Gibraltari jelentés szerint két spanyol tengeralattjáró több lövést adott le egy angol keres-

kedelmi hajóra. A bombák az angol hajó közelében robbantak, anélkül, hogy kárt okoztak volna benne.

Az ügynek bizonyára diplomáciai következményei lesznek.

Molla tábornok, a forradalmárok egyik vezére tegnap nyilatkozott az Angri című berlini lap tudósítójának és kijelentette, hogy reméli, hogy

Madridot pénteken vagy szombaton sikerül elfoglalni.

A forradalom célja szerinte az, hogy egyszersmindkorra lehetetlenné tegyék Spanyolországban a szélsőbaloldal működését, amint azt Hitler tette Németországban. A monarchia visszaállítása nem olyan probléma, amely a forradalmárokat érdekelné.

Találkozás Bécsben a mezőkövesdi asszonnyal akinek férje Lipcsében kelleti matyó-művészetét gyerekei pedig az egykori császárvárosban tanulnak

Ott, aho. Bécs fényűző élete tetőpontján tómbol, ott, hol a lihegő ütemű világáros pénzszaгу szines, illatárba fuló rózsái tenyésznek, ott, ahol a lelkismereket bántó pazarló hivalkodásba beleterkollik a nyomorék, beteg kéregetők legszörnyűbbjeinek jaja, ott a Kärntnerstrassen találkoztam Molnár Istvánéval, a mezőkövesdi asszonnyal.

A „Budapest” idegenforgalmi iroda kapualjában ül. Itt árulja már öt esztendő óta a mezőkövesdiek híres, szép matyó-himzéseit. Egész halom áru hever előtte a földön. Ruhák, bluzok, terítők, divánpárnák tarka selyemhímzéses választéka. Molnárné örvend, amikor jónapotat köszöntöm. Megmutatja áruit. Egyenkint végigsimogatja a szebbnél-szebb szinezésű himzett bluzokat: ez is gyönyörű, meg emez is itt, nézze csak, kisasszony! Így mutatgatja nekem boldog büszkeséggel a hazai készítményeket.

— Nem panaszkodhatom, — tárja fel a szívét Molnárné — van is ezeknek keletje itt Bécsben. Csak már valahogy ezzel a német nyelvvel jobban tisztába jönnék. Tessék elhinni, sokszor azt sem tudom, mit csináljak, annyit bajjok ezekkel a külföldi idegen népekkel. Az osztrák bevömmel már csak valahogy el tudok igazodni, de aztán, mikor az angolok, franciák, meg tudnám is én micsoda nyelvű emberek kezdenek itt velem beszélni, akkor már sehogysem értjük meg egymást. Tegnap is megállt előttem egy hatalmas, kövér amerikai ur. Németül egy szót sem tudott. Csak a két kezével magyarulozott nekem. Egy keskenyet meg egy széleset mutatott. Annyit megértettem, hogy egy kövér meg egy soványról van szó. Mindjárt gondoltam, hogy a kövér a felesége lesz, a sovány pedig a leánya. Ki is választottunk aztán két bluzt

a legszebbek közül. Harminckét schillinget fizetett a kettőért. De milyen nehezen ment ez a vásár.

— Mindig a vége a legnehezebb, amikor fizetésre kerül a sor. Mert tessék elhinni, — mondja bosszusan Molnárné — én még nem láttam ilyen bábész népet, mint ez a bécsi. Amikor egy külföldi bevőm van, idesereglenek körém és nem restelik az időt tölteni akár félórásig is. Ilyenkor pedig elrontják az üzletemet, mert legtöbb külföldi nem szereti pénztárcáját sok ember előtt kivenni és inkább elmegy. Az amerikai ur is hátra ment először az udvarba, meghagyta, hogy mire visszajön, csomagoljam be a két bluzt. Vissza is jött, de akkor már a kezében tartotta a harminckét schillinget. De sok nagypénzü idegen ur elmegy csak amiatt, hogy nem akarja kivenni pénztárcáját, amikor körülállják. Ma délelőtt ki is keltem, mert már nem tudtam elnézni, hogy molesztálják az egyik külföldi bevőmet. Rájuk kiáltottam: entweder kaufen, oder weg! Nagyon haragba jöttem, aztán szét is rebentek. Nyáron nagyon sok bluzt adok el, télen inkább terítőket.

Elmondja még Molnárné, hogy eddig az ura is vele volt és együtt árultak, de a tavasszal elment a „lipcsei messzére”, ott árulta a matyóhímzéseket. Jól ment az üzlet, aztán kint is maradt Németországban. Most a három gyermekemmel vagyok. — folytatja. A legnagyobbik husz éves fiam a Mariahilferstrassen árul. A leányom tizenhét esztendő, tavaly végzte a negyedik polgárit, a legkisebb pedig tizenöt éves fiam, most harmadik polgárit végez itt Bécsben. Ők már ugy beszélnék németül, mint magyarul. Molnárné egészen megfélekedik a vásárról, mikor a gyermekeiről beszél. Nagyon de-

rék, jóra való mind a három, — mondja.

— Nem mondom, — teccik tudni — a leánykám igen „világi”. Szeret szépen öltözködni, meg huncutkodik nagyon ezek a városi fiatalemberekkel. Mondtam is neki a mult nap: vigyázz leányom, ne hogy valami szégyen érjen bennünket. Erre azt felelte: anyám, hát nem látja, hogy én csak kifigurázom ezeket a városi ficsurokat, persze, hogy jönnek utánam, mert szemrevaló vagyok. De tud anyám, én látom, hogy olyan becsületes család kevés van még ebben a nagyvárosban, mint ming vagyunk, olyan szülei pedig, mint maga meg apám, senkinek nincs a világon.

— Teccik látni, így beszél az én leányom a tizenhét esztendőjével. Olyan okos az, nemesoda, ha mindig olyan jó bizonyítványa volt itt a német iskolában is. Nem bánom, ha vasárnap elmenek mind a hárman szórakozni egy kicsit. Moziba, ide-oda. Én elmegyek olyankor a templomba. Bizony, eleinte nehéz volt megszokni, hogy a vasárnapot rokonok, ismerősök nélkül egyedül töltssem el. Nagyon is idegenül éreztem magam. De most már fel sem veszem.

Csak az élet ne volna olyan drága. Egy kiló rendes hus háromfél schilling. Ami olcsóbb, az olyan fekete, mint ez a flaszter, azt én nem főzöm meg a családomnak. Hát még a kenyér milyen borzasztó drága. Két kenyér kell nekünk minden nap, mert ugyan jó étvágyunk van hála Istennek. Van nap, amikor tizenöt schillinget is elköltünk (csékely 500 leit). Ezért nem igen tudunk gyűjteni. Pedig hát csak az volna a szándékunk, hogy egy kis pénzt szerezzünk itt, aztán otthon földet, házat vásároljunk a gyerekeknek.

Költözött, azbeszt kalapos, tűz és

BIZALMAS

GYRALDOSE

antiszeptikus készítmény, nem tartalmaz maró anyagokat és mégis elpusztítja a mikrobaikat. Trioximetilén és alumínium-sullát alapon állítják elő.

GYRALDOSE-t kell használni minden hölgy, aki vigyáz egészségére, úgy reggel, mint este.

A GYRALDOSE-nak — amelynek tekintélye ma már világhírű és mindennap még nagyobb lesz — nincs versenytársa, mert valósággal lehetetlen, hogy egy készítményben még megfelelőbb és még tökéletesebb keverésben találjuk meg a szükséges alkotórészeket.

A GYRALDOSE elsőrendű készítmény, nem tartalmaz mérgező anyagokat, megakadályozza a pangást, nagy leiszivóképessége van, elősegíti az elhaggyedást, a fehértályos speciális gyógyszere. Illata nagyon kellemes, biztosítja a szervezet kellemes közérzetét.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

vizállóra festett divatos hölgy halad el mellettünk. Molnárné összecsapja kezeit, elkacagja magát.

— Na nézze kisasszony! Hát ezt sosem tudom megszokni. Csak azt nem értem, hogy ezeknek a városi uraknak hogy tetszik egy ilyen figura nő. Az urak olyan rendesen, szépen öltözködnének. Jó, nagy, kényelmes cipőbe, finom puha ruhákba járnak, hát minek nem mondják ezeknek a nőknek, hogy ne szedjenek minden bolondságot magukra.

A kapualjban kigyul az esti világítás. Szemközt ünnepi viseletbe öltözött matyó-pár vetitődik az üvegtáblán. Molnárné szeme megnyugszik rajtuk. Így járunk mi odahaza — mutat a képre elégedett arckifejezéssel a mezőkövesdi asszony, aki olyan lesújtó bírálatot mondott a Kärntnerstrassei 1936-os nyári női divatról...

(Bécs, június hó).

Gaal Olga.

Felületes munka

a postai küldemények közbesítése körül

A postaközbesítés egyszerű módja a helybeli postá találmánya. Arráról — ahol a napokban ünnepélyt rendeznek Reinhart Gyula iparosvezér tiszteletére — ötven meghívó érkezett Timisoarára. Az aradi rendezőség a meghívókat mind pontosan címezte és szabályszerűen ellátta a szükséges bélyeggel. A mozgópostán az egy városba szóló meghívókat spárgával kötötték át. Az itteni posta is megkapta a maga átkötött meghívóköteget. Azonban ahelyett, hogy azt szétbontotta és a meghívókat az egyes címzeteknek kézbesítette volna, a csomagot annak a címzettnek vitte el, akinek meghívója legfelül volt. Ilyenképpen eleget vélt tenni annak a kötelességének, amelyet a megfizetett és a meghívókra ragasztott egy leles postabélyeg és ötven banis repülőbélyeg rearótt. Szerencse, hogy az illető címzett, aki a csomagot megkapta, gondoskodott róla, hogy a meghívók eljussanak rendeltetési helyükre.

Fotó-amatőrök!

Rollifilm 6x9

8 felvétel 28 Scheiner

Lei 35.—

bérezett

Káldor Fotószaküzlet

I., Piata I. C. Brătianu 3

Mihalache mondja:

Elkerülhetetlen a háború, amelyben az oroszok majd a németekkel ütköznek össze

Nagy érdeklődéssel tekintettek politikai körökben a nemzeti parasztpárt campulungi népgyűlése elé, mert azt hitték, hogy Mihalache itt fog válaszolni Maniu legutóbbi beszédére. Akik abban bíztak, hogy a nemzeti parasztpártnak ez a két vezető egyénisége a nyilvánosság előtt szembe kerül egymással, csalatkoztak, mert Mihalache egyetlen egy szóval sem érintette Maniu erdélyi és bánági kormánybuktató akcióját. Mintegy huszezer ember előtt újra kifejtette pártjának a paraszttálmegalakítására vonatkozó tervét. Kijelentette, hogy az igazi nacionalizmust a parasztság képviseli. Véleménye szerint Európában elkerülhetetlen a háború, amelyben Németország és Oroszország lesznek az egy-

mással szemben álló felek. Ezt a háborút csak az akadályozhatná meg, hogyha Anglia, Franciaország és Olaszország megtudnának egyezni az európai kérdésben. Szólt azután a kommunizmusról és tiltakozott a vád ellen, mintha a nemzeti parasztpárt közös politikát folytatna a kommunistákkal. Beszélt a Duna-medence problémájáról és hangsúlyozta, hogy meg kell teremteni a dunai államok között a gazdasági együttműködés feltételeit. Ez csak Németország és Olaszország hozzájárulásával lehetséges. Végül támadta a liberális pártot, amely mögött nem áll az ország közvéleménye. A nép bizalmát a nemzeti parasztpárt bírja, mely a munka, a rend és a civilizáció országát akarja megteremteni Romániában.

Falusi legények vakmerő rablótámadása melynek egy timisoarai kereskedő esett áldozatul

Jadani község határában vakmerő utonállás történt, amelynek áldozata Friedmann Dávid timisoarai bórkereskedő. Friedmann néhány nap előtt bevásárlási körútra indult, amelynek során több bánági községet keresett fel. Hétfőn Jadani községben járt, ahonnan este gyalog indult Timisoara felé. Alig volt a községtől néhány kilométernyire, amikor az utmenti kukoricából két álarcos rabló tört rá, akik pénzt követeltek. Amikor szembe szállt velük, több kézzurást ejtettek rajta és a földre teperték. Friedmann eszméletlenül tetette magát, mire

a banditák kikutatták zsebeit és magukhoz vették hatezer leinyi készpénzt, amellyel futásnak eredtek. Friedmann, akinék sérülései szerencsére nem súlyosak, visszatért Jadani községbe és a rablótámadásról jelentést tett a csendőrségnek. Ámbár támadói álarcot viseltek, mégis olyan pontos szeméyleírás tudott adni róluk, hogy hamarosan mindkettőt kézre kerítették. A rabolt pénzt hiánytalanul megtalálták náluk. A rablók jadanii legények, akik beismerő vallomást tettek. A jadanii csendőrség a két utonállót át-kíséri az ügyészségre.

Két gyermek kalandos útja a fővárosból a Bánágba százötven leiert, mely nem őket illette

A timisoarai főpályaudvar rendőrkirendeltsége őrizetbe vett két bucarestii illetőségű fiút, akik a fővárosból megszökvé Steierdorffon meglopták unokabátyjukat és a lopott holmival vissza akartak térni Bucarestbe. Stoica Florea tizenhét éves diák a steierdorffi szanatóriumban tartózkodik. A fővárosból való elutazása előtt nagyanyja vendége volt. Amikor megérkezett a carasi üdülőtelepre, közölte címét nagyanyjával. Ezt meglátták unokabácsai, a tizenkét éves Jon és a tizenhárom éves Nicolae, akik elhatározták, hogy elkérlik tőle azt a kétszázötven leit, amely nagy-

anyjuknak a fiu eltartásáért jár. A két fiu szabadjeggyel elutazott a fővárosból és Steierdorffra érkezve maguknak követelték a kétszázötven leit. Stoica Florea azonban nem adta oda nekik a pénzt, mire a fiuk alkalmas pillanatban kikapottak a zsebéből százötven leit, egy zsebkést és egy töltőtollat. A lopott holmikkal azután újra vonatra ültek és elindultak a főváros felé. Városunkban az állomás rendőrségnek azonban felűnt a két fiu és kihallgatták őket. A két kalandvágyó fiút őrizet alatt továbbítják a fővárosba és átadják szüleiknek.

Az erdélyi magyarság tiltakozik a targumuresi közművelődési palota elajándékozása ellen

Dandea Emil neve már régóta ismerős a romániai magyarság előtt. Első polgármestere idejéből jól emlékeznek rá. Mostani második targumuresi polgármestere alatt folytatja azt a politikát, mely miatt annak idején annyi összeütközése volt a magyarsággal. Nemrégiben a közművelődési palotáról eltávolította a magyar felirást, az ideiglenes bizottság legutóbbi ülésén pedig azt az ötletet vetette fel, hogy a kulturpalotát oda kell ajándékozni a Fundatia Carol nevű közművelődési egyesületnek, mert a palota karbantartása sok költséggel jár. Dandea azt állította, hogy a kulturothont annak idején a magyar állam pénzén építették, de ezenkívül a város lakosságának többsége ma már román és így

jogilag is indokolt a város rendelkezési joga.

A magyarság mint egy ember emelte fel tiltakozó szavát ezen terv megvalósítása ellen és most a Magyar Párt intézőbizottsága rendkívüli ülésen szintén foglalkozott az ügyvel. Sebes Jenő dr. elnök közölte, hogy az időközi bizottsághoz a város magyar lakossága nevében tiltakozó iratot szerkesztenek. Rádó Sándor főmérnök, volt alpolgármester ismertette a palota felépítésének történetét és javasolta, hogy a párt panasziratban kérje a belügyminisztertől az ideiglenes bizottság törvénytelen határozatának megsemmisítését. Bernády György dr., a kulturpalota egykori megalkotója kijelentette, hogy a kulturpalotát a város ma-

A szépség mindig győz!

és minden okos asszony megtalálja a módját annak, hogy a szépség hatalmát megfelelően felhasználja. A létért való küzdelemben mindig a szép és kellemes külsejű van előnyben.

Hölgyeim! Fokozzák természetadta bájukat, ápolják szépségüket, tegyék kellemessé külső megjelenésüket és a siker biztos! A „Prof. Dr. Veress-féle Cremeben” minden hölgy megtalálja bőrének legjobb ápoló és szépítő szerét, mert ez a Creme nem tömeggyártmány, hanem tudományos alapon, a nagyírú egyetemi tanár pontos utasításai alapján készítik. Próbálja ki azonnal! Csodálatos eredményt fog elérni!

Kapható Gea-Krayernél, Timisoara I., Piața I. C. Brătianu.

gyar polgársága építette saját költségén. A Dandea által felhozott többségi elmélet sem állhat meg, mert a város lakossága ma is legnagyobb részben magyar. Igazolta, hogy a kulturothont fenntartása nem jár veszteséggel, hanem a mozi okozza a deficitet. Felvetődik az a kér-

dés, hogy mi történjék azokkal a műtárgyakkal, melyeket magánosok ajándékoztak a múzeumnak. Javaslatára az intézőbizottság elhatározta, hogy megfelelő határozatot, amennyiben pedig ez nem vezetne eredményre, úgy a Népszöveghez fordul.

A politizáló diákokat az összes iskolából kizárik

Több ízben foglalkoztunk Anghelescu közoktatásügyi miniszternek azzal a törekvéssel, hogy megakadályozza a diákok politizálását. Erre vonatkozólag most rendeletet adott ki, amelyet megküldtek az ország összes iskoláinak. A rendelet értelmében szigorúan tilos, hogy diákok titkos, vagy elismert politikai párt tagjai legyenek, politikai gyűléseken részt vegyenek és politikai téren tevékenykedjenek. A

rendelet ellen vétőket kizárik az ország összes tanintézményeiből és azt is megakadályozzák, hogy magánúton végzhessék tanulmányaikat. Ez a rendelet úgy a középiskolai, mint a főiskolai diákokra vonatkozik. A rendeletben a miniszter felszólítja a tanárokat, hogy ellenőrizzék a rendelet szigorú betartását. Helyes lenne, ha a tantestület tagjaira vonatkozólag hasonló rendeletet adnának ki.

Az acél korszakában a béke a fegyverektől és nem a papírszerződésektől függ

Az angol alsóházban Eden külügyminiszter hétfő esti nagy beszéde után Lloyd George szólalt fel. Arról beszélt, hogy a békeszerződések létrejötté alkalommal igyekeztek a népek önrendelkezési jogát a wilsoni elvek alapján tiszteletben tartani, amit azonban nem lehetett minden körülmények között ideálisan megoldani. Az alsóház azután 240 szavazattal 143 ellenében elfogadta a külügyminiszterium költségvetését és elvetette a liberális ellenzéknek a költségvetés leszállítására vonatkozó javaslatát.

Az angol sajtó behatóan foglalkozik a külügyminiszter beszédének különösen ama részével, amelyben a gyarmati problémákról emlékezett meg. A lapok bírálják a külügyminiszter beszédét és megjegyzik, hogy szavait inkább Németországhoz, mint az alsóházhoz in-

tézte. A sajtó annak a véleményének ad kifejezést, hogy a kormánynak határozottan ki kell jelentenie, Anglia gyarmataiból egyetlen darabkáról sem hajlandó lemondani. Követelik azután, Anglia felfegyverzését, miután az acél korszakában a béke a fegyverektől, nem pedig a papírszerződésektől függ.

Rómából jelentik, hogy olasz politikai körökben Eden angol külügyminiszter alsóházi beszéde kedvező benyomást tett. A beszéd teljesen megfelelt Olaszország várakozásának. Eden beszédéből kiviláglik, hogy Európában építő munkát Olaszország részvétele nélkül nem lehet folytatni. A beszédnek a Földközi tengeri biztosítékokra vonatkozó része kissé homályos ugyan, de így is hozzájárul a lelkek megnyugtatóhoz és a helyzet tisztázásához.

A városi gyepmester elhullott állatok husát árusította szegény embereknek

Targumuresen példátlan botrány pattant ki. A rendőrség nemrég bizalmas jelentést kapott arról, hogy a városi gyepmester, egy Dejről származó cigány, elhullott állatok husát hozza forgalomba. A rendőrség megfigyelte a gyepmester tevékenységét és megállapította, hogy a vád valóságos alapszik. A város területén elhullott szarvasmarhát és disznót kiszolgáltatták a gyepmestereknek, hogy azokat elássa. Ehelyett azonban az állatok husát felaprózta és azt szegény emberek között

olcsó pénzen árusította. Az elhullott disznókból zsirt is olvasztott ki és azt nemcsak Targumuresen árulta, hanem más városokba is szállította. Amikor a gyepmestert kérdőre vonták, az részletes beismerő vallomást tett. A vizsgálat kiterjed arra vonatkozólag is, hogy a város részéről kinek kellett volna a gyepmester munkásságát ellenőrizni, mert kétségen kívül a felelősség a gyepmester felháborító üzemeiért az illető tisztviselőt is terheli.

Olympiából Berlinbe!

Az olimpiai fáklya diadalutja Magyarországon városain át az osztrák határig

Az olimpiai fáklya tegnap reggel hat órákor ért magyar területre Horgos határmenti községben Shroy Kálmán dr. magyar képviselő vette át az olimpiai tüzet az utolsó jugoszláv futótól és ünnepség keretében adta át az első magyar futónak: Hernády Mihály dr. volt távfutónak, aki a magyar olimpiai fáklyastaféta első tagja volt. A staféta azután elindult Szeged felé, ahova a fáklyaiáng reggel hét órákor érkezett meg. Horgos és Szeged között az országuton magyar eserkészkek állottak sorfalat az olimpiai tűz tiszteletére. Szegeden a városháza előtt egy fatörzsből oltárt készítettek, amelyet buzakalászkokkal, vörös paprikával, halász szerszámokkal és ősi magyar fegyverekkel díszítettek. Amikor a staféta a szegedi városháza elé érkezett, az oltárt körülvevő tömeg lelkesen ünnepelte a staféta tagjait. Az olimpiai tüzet Szegeden Imecs György dr. főispán vette át és beszéd keretében méltatta annak jelentőségét. Az ünnepség után félnyolckor Lázár dr., a BEAC atléta vette kézbe az olimpiai fáklyát és elindult vele Kiskunfélegyháza felé, ahol diadalívet készítettek az olimpiai tűz fogadására. Ott is néhány perces ünnepség volt, majd tovább haladt a staféta és délután félkettőkor megérkezett Kecskemétre, ahol fehér költár előtt fogadták az olimpiai tüzet, amely onnan Örkény felé indult tovább.

Az olimpiai fáklyafutó staféta este félkilenckor lépte át Budapest határát. Az olimpiai tüzet vivő staféta tagjai a Ferenc köruton, a Rákóczi és az Aréna uton keresztül igyekeztek a Hősök tere. A staféta utóalán mindenütt hatalmas tömeg állt sorfalat és lelkesen ünnepelte a futókat. A staféta utolsó tagja Barcsy László atléta volt, aki meggyújtotta a Hősök emlékműve előtt felállított olimpiai tüzet. A zenekar azután eljátszotta a magyar himnuszt, majd az ünnepi beszédekre került a sor. Az első szónok Takács-Tolvay gróf volt, utána Liber Endre polgármester, majd Szilágyi, a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke méltatták a fáklyafutó staféta jelentőségét. Az ünnepség a dalárdák által előadott énekszámokkal, majd a cigányzenekar játékával folytatódott és tizen-

egy óra előtt öt perccel ért véget. Romániai időszámítás szerint 11 óra volt, amikor a staféta folytatta útját az Andrássy uton a Lánchídon keresztül a

Bécsi utra és onnan az osztrák határ felé. Az olimpiai lángot ma délután fél háromkor adják át az osztrák futóknak.

Rendőrkapitány és ismeretlen nő rejtélyes öngyilkossága Budapesten

A budapesti Fiume-szállóban kettős szerelmi dráma játszódott le. A csendes budai dunaparti szállóban hétfőn este megjelent Bodolay Károly negyven esztendőes rendőrkapitány, akit az egyik vidéki városból csak nemrég helyeztek át Budapestre. Kisérteében egy feltűnően szép fiatal hölgy volt, akinek nevét azonban a rendőrkapitány nem tüntette fel a bejelentőlapon. A szálloda személyzetének kedden délelőtt feltűnt, hogy Bodolay rendőrkapitány és kísérelője még mindig nem hagyták el szobájukat. Miután többszöri kopogtatásra nem kaptak választ, behatoltak a szobába, ahol a rendőrkapitányt és a fiatal nőt eszméletlenül állapotban találták. Azonnal telefo-

náltak a mentőkért, akik megállapították, hogy mindketten veronállal és lumnállal megmérgezték magukat. Közben a rendőrkapitány magához tért és az éjjeli szekrényről felragadta ott heverő revolverét azzal a szándékkal, hogy a szívébe lőjön. A mentőorvossal, aki elkapta a kezét, dulakodni kezdett és azt kiáltotta, hogy hagyják meghalni. Sikertelenül a kezéből kiragadni. A mérge által legyengült rendőrkapitány azután ujból elvesztette eszméletét. Mindkettőt a rasor-szematóriumba szállították. A fiatal nő kilétét eddig még nem sikerült megállapítani. Nem valószínű, hogy életét meg tudják menteni.

Végre sikerült az egykori Ferdinand-kávéház helyiségeit üzletek számára kiadni

Amikor a város elhatározta, hogy a volt Ferdinand-szállókat kulturpalotává alakítja át, úgy döntött, hogy az egykori kávéházi helyiségeket hét részre osztja és bérbe adja. Ezeknek béréből óhajtkák az épület fenntartásának jórészt fedezni. A bérbeadásra vonatkozólag már többször tartottak árlejtést, azonban azt a város ideiglenes bizottsága eddig az alacsony ajánlatok miatt egyetlen esetben sem hagyta jóvá. A város azért tegnap délelőtt kilenc órára új bérbeadási árlejtést irt ki. Az árlejtés iránt, amely Olariu Petre alpolgármester elnöke alatt folyt le a városháza kistanácsstermében, igen élénk érdeklődés nyilvánult meg.

Az árlejtésen nyolc fél vett részt. Az egyes helyiségekért a legtöbb évi bért a következők ajánlották: az első és második üzlethelyiségért együttvéve J u r m a Nicolae hodegás 95.000 leit, a harmadik üzlethelyiségért J u r m a Nicolae 36.200

leit, a negyedik helyiségért Wild Margit cukorkaárus 38.500 leit, az ötödik helyiségért Merkle Sámuel esernyőgyártó cég 38.000 leit, a hatodik helyiségért az I l s e harynacég 24.000 leit és a hetedik helyiségért J u r m a Nicolae 31.000 leit. Valamennyi helyiségért összesen tehát 262.700 leit évi bért ajánlottak fel. A legutóbbi árlejtésen az éjrt végösszeg mindössze 158.000 leit volt. Olariu Petre alpolgármester kijelentette, hogy előzetesen elfogadja a város nevében ezeket az ajánlatokat, azok végleges elfogadása fölött azonban az ideiglenes bizottság mai ülésén dönt.

Az árlejtésen résztvettek még a Globul papirkereskedés, a Kandia csokoládégyár, a Székely és Réthy targumuresi könyvtárgyár és a Cartea Romaneasca könyvkereskedés is. Mint hogy azonban ajánlataik alacsonyabbak voltak a fentieknél, azokat nem vették figyelembe.

Legújabb sporthirek

Mann-cukrászda kontra Wambach-söröző

Érdekes futballmérkőzés volt tegnap este fél hét órákor a Rapid-pályán, ahol a Mann-cukrászda és a Wambach-söröző vendégeiből összeállított futbalcsapatok mérköztek. A Mann-cukrászda csapatának összeállítását a következő volt: Mann — Gerber, Matis — Nagy Tibor, Kohn, Demetrovics — Szilárd, Kanya, Stochslager, Bajusz, Buza. A Wambach-söröző csapata a következő volt: Chmell — Hoksáry, Molnár — Chiroi, Deheleanu, Barna — Tänzer, Bindea, Ciolac, Wetzler, Reiter. Az aktív játékosokból összeállított két csapat komoly mérkőzést játszott és játéka nagy élvezetet szerezett a mintegy hatszáz főnyi közönségnek. A játék folyamán általában a Mann-cukrászda csapata volt a támadó fél és már 6:4-re vezetett, amikor a budapesti profi stílusban játszó Tänzernek és a Ripensia kitűnő szélső csatárának sikerült az eredményt 6:6 arányban döntetlenné tenni.

TÄNZER A FRADIRÓL

Tänzer-Táncos, a Fradi kitűnő csatára városunkban tölti szabadságát. A városunkból elkerült nagyszerű futballista nyári szabadságát szüleinél tölti, de már vasárnapra visszautazik a magyar fővárosba, ahol a Ferencváros megkezdte az előkészületeket a bajnoki szezonra. Kijelentése szerint a Fradi bomlásáról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert az egyes játékosok és az egyesület vezetősége között felmerült ellentéteket máris kiküszöbölték.

HAROM MILLIÓ LEI EGY JÁTEKOSÉRT

Budapesti híradás szerint Sárosi György dr. és a Ferencváros vezetősége között még mindig nem állt helyre a jóviszony. Sárosi dr. nem hajlandó tovább maradni régi egyesületében, hanem külföldre akar vándorolni. Befentesek szerint nincsen szó arról, hogy a fővárosi Elektromos csapathoz, a magyar nemzeti bajnokságba felkerüljön budapesti bajnokesapathoz, szerződjön, hanem a milánói Ambrosiana csapatát szeretné erősíteni. Az olasz csapat százezer pengőt ajánlott fel Sárosiért, de a Fradi még ezért a tekintélyes összegért sem hajlandó megválni világhírű játékosától.

Nem fenékg tejfel a költők sorsa másutt sem

Költő volt William Watson, mégpedig a javából való lírikus, de azért a könyve még sem keltek el igazában. De hát ezen nincs mit csodálkozni, mert az emberek a mai nehezebb időkben nem igen vásárolnak verseket. Inkább az a meglepő, hogy Watsonnak könyvei, aki éppen most halt meg a minapában, egyszerűen igen kelendőek lettek. A haladók költő végóráiban boldogan vehette tudomásul, hogy művei utolsó darabig elfogytak. Megelégedetten zárta le szeméit és sohasem tudta meg, hogy tulajdonképpen csak kegyes csel volt az egész. Felesége vásárolta fel titokban verseit, hogy így az utolsó nagy örömet szerezzék meg neki. Ha már az angoloknak is ilyen rosszul megy az érdeklődés dolgában, vajjon mit lehet a mi kisebbségi írónk és verselőnk? Vajjon hány, de hány ilyen litteráris remittenda buslakodhatik Bányában, Erdélyszerte az otthonok polcain, visszamaradt könyvek, amelyek nem jutnak el az olvasóhoz?

Állandó nagy raktár elsőrendű kivitelű fehér zománczott és fekete tűz helyeken ben leszállított árak mellett

JUNGINGER

Timișoara II., Timocului-utca 2

Patikák éjszakai szolgálata

- Julius 27-től augusztus 2-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:
  - Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában levő Kun-gyógyszertár.
  - A II. kerületben a 3 August-uton levő Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-utcában levő Meisner-gyógyszertár.
  - A III. kerületben a Doja-utcában levő Róth-gyógyszertár.
  - A IV. kerületben az I. C. Bratianu-utcában levő Diana gyógyszertár.
  - Az V. kerületben Kőváry-Chioreanu Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Băile Lipova (A Bányás gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsős strandfürdője

ISVORUL REGINA MARIA

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásnál, köszvényknél, máj- és vesebetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) rheumánál, idegyengeségnél, neuraszténiánál, valamint női betegségeknél gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneara S. A., Lipova

HIREK

Commenciós szegények

Ak a sorssújtott emberek, akik bizonyos körökben jelennek meg egyes házakban, az kisebb-nagyobb, de rendszerint meghatározott összegű adományokat kapnak. Lapunk egyik barátjának több ilyen commenciós szegény embere is van. Az egyik minden idén jelentkezik, husz leit nyujtanak át neki, az adományt megköszöni, sarkon fordul és a következő keddig nem látják. Tegnap megint kedd volt. Lapunk barátjánál a husz leies commenciós szegény tegnap reggel becsengetett. Mecénása belenyul a zsebébe, kivette a szokásos husz leit és átadta. A szegény ember azonban nem köszönt el és nem távozott, hanem mozdulatlanul állott.

— Kíván valamit? — kérdezte lapunk barátja a commencióst.

— Kérem szépen, — kezdte ez kadozva, — még kapok nyolcvan leit.

— Hogy-hogy? — csodálkozott lapunk barátja.

— Négy hétig nyaralni tetszett és nekem egy kedden át elmaradt a rendesen kijáró husz leiem.

— Igaza van. Bocsnatot kérek, amiért nem adtam vasuti költségre pénzt, hogy minden kedden utánam utazhatott volna a husz leiem.

Ezzel sietve megadta nyolcvan leinyi tartozását a commenciós szegénynek, aki ezeket a dolgokat rendezettnek találta és mély meghajlással távozott. k. e.

Prodan tábornok — hadseregfelügyelő.

Prodan tábornokot, aki valamikor timisoarai hadosztályparancsnok volt, a királyi hadseregfelügyelővé nevezte ki az elhunyt Condescu tábornok helyébe. Ilasciu udvari marsallt, Prodan tábornok helyére a második hadtest parancsnokává nevezte ki.

Bethlen István fia — ujságíró. A Budapesten megjelent 8 Órai Ujság című politikai napilap, amely tudvalegőleg közel áll Bethlen István gróf volt miniszterelnökhöz, tegnap új főszerkesztőt kapott. Az új főszerkesztőt Bethlen András gróf, a volt miniszterelnök fia. A tegnap délután megjelent lapon már az első oldal fején ott szerepelt az új főszerkesztő neve, a grófi cím nélkül.

Berekesztették az angol parlamentet. Az angol alsóház tegnap tartotta a nyári szünet előtt utolsó ülését. Baldwin miniszterelnök bejelentette, hogy a nyári szünet október 29-én ér véget, amikor berekesztik a jelenlegi ülészakot. A legközelebbi ülészakot VIII. Edward király november 3-án nyitja meg.

Hazaértek a radnai zárandokok. A radnai zárandokok tegnap délután hat óra körül érkeztek vissza Timisoarára. Az első kerület határában a bucsusokat körmenet fogadta. Majd megindultak a székesegyházba, hogy Te Deum-vegyenek részt. A templom előtt a hosszú utól és a nagy létségtől megviselve tizenhat zárandok ájult el. A mentők valamennyit első segélyben részesítették.

Wolff Károly utóda. Budapesti jelentés szerint a múlt héten meghalt Wolff Károly képviselő helyét a községi keresztény párt élén Csilléry András képviselő veszi át. A községi keresztény párt vezetősége elhatározta, hogy Csilléry támogatásáról biztosítja.

Szegény Gross de Cagero! Az ifjovi törvényszék tegnap kezdte meg a Gross-Cagero-per tárgyalását. Gross védője kijelentette, hogy a szakértőket tévútra vezették. Szerinte a jegybank nem szenvedett kárt és a szakértők egyrésze részrehajló volt, mert olyan vádakot állapított meg, amelyek Gross nem terhelik. Végül is ellenőrző szakértők kiküldését kérte. Az ügyész és a Nemzeti Bank képviselője hozzájárult az ellenőrző szakértők kiküldéséhez. A törvényszék erre a tárgyalást szeptember 28-ig elnapolta.

A dohányárak emelése miatt kevesebbet dohányoznak az emberek, a kincstár bevétele mégis emelkedett

Ez év januárjában, amikor a monopolvergőigazgatóság felemelte a dohányárakat, általános volt a vélemény, hogy a dohányfogyasztás csökkenni fog. Az első napokban tényleg ez volt a helyzet, de ez a jelenség csak két hétig tartott. Most talán kevesebbet dohányoznak az emberek, de mégis több pénzt költenek erre, mint az elmúlt évben. Romániában havonta átlag négyszáz millió lei értékű dohányt fogyasztanak. Az árak emelése a monopolvergőigazgatóság egyik kimutatása szerint az elmúlt év néhány hónapjában kisebb volt a bevétel, mint 1934 hasonló időszakában, de ez megváltozott az árak emelésével, mert a bevétel az idén minden hónapban nagyobb összeget tüntet fel, mint tavaly. 1934 januárban például 334.8 millió lei volt a bevétel, míg tavaly januárban 335.1 millió leit vettek

be. Az idén januárban a bevétel 347.3 millió lei volt. 1934 májusában 404.2 millió leit, 1935 májusában 402.1 millió leit, míg az idén májusban 421.1 millió leit szedett be a monopolvergőigazgatóság. Ezek a számok is mutatják, hogy tavasszal nagyobb a fogyasztás, mint télen, ami valószínűleg a téli gyenge kereseti lehetőségekkel áll összefüggésben. Az árak emelése a legsúlyosabban a falusi lakosságot érintette, mert a harmadrendű dohány ára husz százalékkal drágult. Itt már érezhető a dohányfogyasztás csökkenése, mert a magas árak ellenére csak igen csekély a bevételi többlet. Pénzügyi szempontból tekintve a dohányárak emelését, úgy tűnik, hogy az kifizetődött, mert hiszen a bevételek növekedtek, de a dohányfogyasztási szempontból tekintve, káros volt, mert a dohányosok a jobb fajta dohányról a rosszabbik fajtra tértek át.

Készül a német béke a Vatikánal. Németországnak Olaszországgal, majd utána Ausztriával való megegyezése maga után vonja a német birodalom és a Vatikán közötti megegyezést is. A Reichpost jelentése szerint Bergeen vatikáni osztrák ügyvivő bizalmas tárgyalásokat folytat a római német nagykövettel. Az osztrák szövetségi kormány ugyanis közvetíti a kibékülést a német birodalom és a Szentszék között. Remény van rá, hogy Berlin és a Vatikán között rövid időn belül helyreáll a normális viszony.

Felöklelte a bika. Valea Lunga severinmegyei községben Demeter Ioan tehénpásztort felöklelte a bika. A szerencsétlen ember azonnal meghalt.

Idegenek romániai tartózkodása. A belügyminiszterium elhatározta, hogy mindazok az idegenek, akik Romániában sem ipart, sem kereskedelmet nem akarnak folytatni, négy hónapi tartózkodási engedélyt kaphatnak. A rendőrzergőigazgatóság hosszabb időre tartózkodási engedélyt nem adhat, mert arra csak a belügyminiszter illetékes.

Szatir a parkban. A Scudier-park óra tegnap délelőtt arra lett figyelmes, hogy a park egyik bokros részéből segélykiáltások hangzanak. Oda sietett és egy idősebb embert rajta kapott, amint egy gyermekleány ellen merényletet akart elkövetni. Mindkettőt a rendőrségre kísérték, ahol kiderült, a merénylőt 62 esztendőes és J. Péternek hívják. A rendőrség megindította ez ügyben a nyomozást.

A létért való küzdelemben reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz hatatos segítségével van a dolgozó egyéneknek, mert ez gyorsan és rendkívül enyhe módon szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos gyomor- és bélműködést.

Bánsági zenész szerződötése Jáva szigetére. Rothfeld Gábor a városból származó kitűnő hegedűs, aki Rados tanárnak legjobb tanítványa volt és most végzi a budapesti zeneakademián a tanárképző utolsó évfolyamát, fényes szerződést kapott. Jövő évben messzi Jáva szigetére utazik, ahol Bataviában egy kisebb kamaragyüttesnek lesz vezetője. 400 hollandi forint fizetést és lakosztályt, teljes ellátást kap majd a legjobb szállodában a fiatal művész, aki majd messzi földön gyarapítja a magyar tehetségek babérjait.

A hőség némi csökkenését jóslják. Tegnap a hőség magasabb volt, mint az előző napon. Délelőtt féltizenkettőkor a hőmérő árnyékban 33, délután félnyolcor pedig 35 fokot mutatott. Este nyolc órára a hőmérő higanyoszlopa 33 fokra szállott le újból. A nagy hőséget tegnap némileg elviselhetővé tette az a körülmény, hogy időnkint enyhe szellő mozgatta meg a levegőt. A Bánság és az ország más részeiből is mindennél nagyobb hőséget jelentenek. Magasra szállott a forráság különben egész Közép-európában is. Budapesten tegnap 37 fok meleg volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint élnkülül szél mellett több helyen, elsősorban nyugaton, kisebb zivatarok lehetségesek, a hőség átmenetileg kissé csökken.

Indexre tett ujság. Rómából jelentik, hogy a pápa a Terre Nouvelle bolsevista irányu párisi új forradalmasító lapot indexre tette.

Tizenhat vörhenybeteg van Timisoarán. A városi főorvosi hivatal kimutatása szerint Timisoara területén jelenleg a következő ragályos megbetegedések vannak: vörheny 16, fültömrigyölő 8, tifusz 1, malária 4, orbánc 5, difteritisz 1 és himlő 1 esetben. A vörheny nem járványszerű még, azonban a főorvosi hivatal mindent megtett a betegség terjedésének a megakadályozására. Házi kezelésben csak azokat a ragályos betegeket hagyják, akiknek teljes elkiilöntése lehetséges, a többieket a járványkórházba szállítják be.

A népkisebbségi ujságírók garden partyja szombaton este kilenc órai kezdettel lesz a Pacsirtamezőben. Mint minden évben, úgy ez alkalommal is a város összes jótékony egyesületei és minden társadalmi rétege megmozdult annak érdekében, hogy az év ezen legnagyobb ünnepélyének sikere teljes legyen. Nagyszabásúnak ígérkezik az ujságírók tombolája, amelynek nyerepménytárgyai valóban értékesek. A nagy látogatottságra való tekintettel a rendezőség gondoskodott arról, hogy megfelelő számú közlekedési eszköz álljon a közönség rendelkezésére.

Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

Az intim toalet, de az egész test ápolásánál nélkülözhetetlen a Cyraldosa pastilla, por, vagy szappan alakjában. A legjobb fertőtlenítő szer úgy férfiak, mint nők részére, mert segítségével a legkellmetlenebb fertőzések elkerülhetők.

Legújabb női selyem- és vászonruhák felülnően leszállított olcsó árakon
Radó Timisoara I., Bulevard Reg. Ferdinand

NEM NYUGSZANAK AZ ABESSZINEK. Addis Abeba jelentés szerint egy abesszin szabad csapat Dessie és Addis Abeba között megtámadott egy olasz rendőrállomást. Az olaszok a támadást visszaverték és a támadókat szétkergették. A szabadcsapat vezetője Avera-Kassa volt, aki fivére Kassa hercegnek, az abesszin hadsereg volt főparancsnokának. A szétvert szabadcsapat vesztesége ezer ember. A harcban az olaszok oldalán az abesszin benszülött lakosság is résztvevett.

A pilótánó gyávasága tömeghalált okozott. Vladivosztozkban nagyszámú közönség előtt az orosz pilóták ejtőernyős mutatványokat végeztek. Az egyik pilótánó bátortalansága nagy szerencsétlenséget okozott. A pilótánónek ejtőernyő segítségével a repülőgép egyik szárnyáról a segítségbe kellett volna ugrania. Azonban bátorsága elhagyta és sokáig habozott. Ennek az lett a következménye, hogy a repülőgép elvesztette egyensúlyát és a földre zuhant, ahol pozdorjává tört. A bátortalan pilótánó, valamint a repülőgép négy utasa életét veszítette.

Örökösödési eljárás kasszával. A severinmegyei Valea Bistra községben véres családi háború volt. A filion Simion fiatal gazda egy örökségi ügyből kifolyólag haragban volt mostohaanyjával, Serbán Anával. A gazda végül is elhatározta, hogy bosszút áll mostohaanyján. Az egyik este megleste és kasszával rátámadt. Szerencsére az asszony észrevette a gazda szándékát és elmenekült. Életét így megmentette, de Affilion Simion üldözés közben így is megsebesítette.

Névnapi mulatság verekedéssel. Rooz Jakab lugoji magángó házában meghívott vendégei névnapi ünnepeltek. A hangos éjszakai mulatozást nem tűrté Constantinescu Ioan főhadnagy, aki este tizenegy óra körül a tisztiszolgáját, hogy csendesebben mulassanak. Amikor Rooz szidalmazta a tisztiszolgát, a főhadnagy botot ragadva, átrohant a szomszédhoz és fejbe szujtotta. Rooz erre felkapott egy követ és azzal ellen a főhadnagyot, hogy az eszméletlenül összesett. Rooz ellen a katonai hatóságok megindították az eljárást.

A zsidókat eltanácsolták a sirató faltól. Jeruzsálemből jelentik, hogy a hatóságok intézkedése folytán tegnap egyetlen zsidó sem jelent meg a sirató falnál, pedig tegnap volt a hagyományos zarándoklat napja. A palesztinai zionisták attól félnek, hogy ez precedens lesz a jövőre nézve és el fogják zárni előttük a szent helyet. A hatóságok azzal indokolták meg az intézkedést, hogy a zsidó tömeges zarándoklata a tulnyomórészt arabok által lakott városban súlyos összeütközésekre adott volna alkalmat.

Bombavető repülőgép tragédiája. Marselle közelében egy francia bombavető repülőgép gyakorlatozás közben lezuhant. A gép négy katonai utasa szörnyethalt, az ötödik ejtőernyővel leugrott és életben maradt.

Lebontják az omlatag budapesti házat. Budapestről jelentik, hogy a beomlott Rákóczi-utói bérház romjainak legnagyobb részét már eltakarították. Ujabb holttestet a romok alatt nem lettek és így a szerencsétlenségnek most már bizonyosan csak egy halálos áldozata van. A romok alatt nagyon sok ékszert, készpénzt és két takarékpénztári betétkönyvet találtak. Találtak ezenfelül sok butort, képet és szőnyeget is. Tegnap délen újabb helyszíni szemlé tartották a beomlott házban és megállapították, hogy annak megmaradt hátulso része is alkalmatlan a lakásra. A vizsgálat befejezése után elrendelik a ház teljes lebontását.

G. B. Shaw

az angol irodalom sokat dolgozó és nem kevésbé sokat beszélő alakja most töltötte be nyolcvanadik esztendejét. Ir származása és bírálói szerint maró szatirája, gunya világosan mutatja a kelta eredetet. Megnyilatkozása sokszor fanyar. Sokszor azonban az öreg Shaw olyan dolgokra is beleárja magát, amelyekhez semmi köze. Azt hiszi ugyanis, hogy mindenhez ért és tanácsokat osztogat jobbra-balra kormányoknak, országoknak, népeknek. G. B. Shaw sokszor gyógy módokat, javításokat ajánl a társadalomnak és a világnak. Ezek azonban igen sokszor nem egyebek, mint az elkeseredettség és tehetetlenség torz fintorai.

— **Meghalt a Pesti Hírlap szerkesztője.** Budapesten meghalt L e n k e y Gusztáv, a magyar újságíró-társadalom egyik ismert ki-tinósége. 1872-ben született és 1896-ban lépett az újságírói pályára. Előbb a Magyar Hírlap munkatársa, majd szerkesztője, 1914-ben pedig a Pesti Hírlap szerkesztője lett és az maradt haláláig. Az újságíráson kívül élénk tevékenységet fejtett ki politikai téren is. Az idej nyarat az ausztriai Gastein fürdőben töltötte, ahol évek óta tartó betegeskedésére keresett gyógyulást. Gasteinből tegnapelőtt reggel érkezett Budapestre, ahol az éj folyamán meghalt. Temetése ma délután lesz.

Színház

Az Urilány nagy sikere. B á c s k a y Gyula színtársulata a sörgyárudvar kerthelyiségében tegnap este nagy sikerrel mutatta be Zilahy Lajosnak, a kiváló színpadi írónak Urilány című vígjátékát. A prózai bemutatóelőadást a városban nagy érdeklődés előzte meg és a színészek, akik valamennyien ki-tünően alakították szerepüket, zsufoft nézőtér előtt játszottak. H e g y e s s y Magda mély átérzéssel játszotta az el-szegényedett urilány szerepét, míg L a n t o s Ila egy csavargó lányt személyesített meg. A darab többi szereplői: Badóczy István, R. Tóth Ica, R o m á n Sándor, Honti Piri és Kovács György is tehetségük javát nyújtották és a közönség lelkesen megtapsolta a színészeket. A darabot K o z m a Hugó rendezte, aki mint szereplő is jól oldotta meg feladatát. Bácskay Gyula színtársulata ma közkívánatra megismétli az Urilány című vígjátékot a sörgyárudvarban levő nyári színpadon.

A nyári színház heti műsora:

Szerda este: Urilány.

Csütörtök este: Cseregyerek.

Péntek este: Nótás kapitány (10 és 20 leies helyárrakkal).

Az amerikai férjet a párnába épített halkszavú rádió ringatja álomba, a feleség fülében dugóval alszik, hogy ura hortyogása ne zavarja

Az amerikai gazdasági válságnak is, mint mindenütt másutt a világon, egyik legtermészetesebb és legszomorúbb következménye a fizetéseknek és munkabéreknek nagyarányú összezsugorodása volt. A keresetsökkenést nyomon követte a legtágabb közönségtegeknek életmódjában fellépő visszafejlődés, melyet az életviszonyok bármelyikében akár százalékos alapon is könnyedén ki lehet mutatni.

A városi élet ezer raffinált kényelmességéhez szokott városi polgár azonban a megváltozott életkörülmények között sem tud, vagy nem akar korábbi jólétben megszokott élvezeteiről lemondani s ezt a hajlamát felismerve, az amerikai nagyipar rávetette magát olyan olcsóbb pótszerek gyártására, amelyekkel ezek a szegényebb polgárok kielégíthetik igényeiket, vagy legalább is azt hiszik, hogy kielégítik.

Az egyik nagy newyorki áruház most a kisember nagy igénykielégítésének szemléletére alkalmas módon rendezte be egyik hatalmas utcai kirakatát, amely az egyszobás amerikai átlaglakást elképzelt keresztmetszetében mutatja be. A nappal még reprezentatív szerepű recamier, a természetesen gyermektelen házaspár hitvesi ágycsészéjébe van átépítve, oly módon azonban, hogy a szellemesen elrejtett ágycsészébe egy nagy ágycsészébe két kis egycsészébe ágyak alakít.

A jelszó az, hogy: „ne zavarja a másikat”.

— **Feljelentés egy csendőrmester ellen.** A lugoji csendőrpáncsnokságon megjelent C o s a Nicolae armenisi gazdálkodó és feljelentést tett G u r a n Gheorghe csendőrmester, az armenisi csendőrszervező vezetője ellen. A feljelentés szerint Guran Gheorghe őrmester ittas állapotban bántalmazta Costa Nicolae gazdálkodót, aki a csendőrszervező feljelentést akart tenni egy asszony ellen. Az őrmester ellen megindult az eljárás.

— **A felgyújtott tarló.** S e r v o Péter jimboliai gazda szőlőjében tűz pusztított és több száz szőlőtőkéket a rajtuk levő terméssel együtt elhamvasztott. A tűz ugy keletkezett, hogy Servo szomszédja, aki a szőlővel határos szántóföldjén nemrég aratta le a buzát, meggyújtotta a tarlót, amelyről a nagy szárazságban a tűz áttért a szőlőre.

— **Német pilóta szerencsés zuhanása.** L i n d b e r g h ezredes, a világhírű amerikai óceánrepülő, aki jelenleg Németországban tartózkodik, Warnemündenben megtekintette az ottani nagy német repülőgépeket. U d e t Ernő, aki a háború idején számos bravuros repülést végzett, ez alkalommal bemutatott egy legújabb típusú gépet. A repülőgép eddig még ki nem derített okból a magasból lezuhant és darabokra tört. U d e t-nek sikerült ejtőernyővel földet érnie és csak néhány jelentéktelen sérülést szenvedett.

Önagysága az ágyba épített visszahajtható karostámlában ül s csak tenyérnyi helyet megvilágító árnylámpa fénykévéjében olvassa kedves magazinját, miközben hosszú selyem-gumicsövön keresztül az íróasztal automatikus gyújtószerkezettel ellátott hamutálcájába beszerelt szipkából cigarettázik.

Fülében pehelysúlyú gyapotdugó, hogy az alvó férj esetleges horkolása meg ne zavarja.

A férj viszont szemén selyemfénytörővel, csendesen szendereg s a párnába épített hangszóró csak neki hallható halk muzsikája ringatja mély álomba.

Az automatikus kapcsoló azután a rádiót előre meghatározott időben kikapcsolja.

Az ablakba épített levegő melegítő és tisztító ventilátora, minden zaj és zizegésmentesen árasztja be önműködő tartályból az oxigénnel telített levegőt, míg a szobában egy automatikus párologtatóból kiáramló fenyőillat közömbösíti az elszívott cigaretták füstjét. Az ágy melletti asztalkán nikkel termoszk kínálják a gőzfűtéstől eltikkadtanak a jégbehűtött szörpöket.

Reggel a szférák halk melodijából pattogó indulóvá erősödő vidám zene hívja vissza az alvókat a fokozatos ébredésbe és ezzel együtt az ablakellenzők is önműködően kitérülnek. A terített ebédlőasztalon már termoszban áll az előmelegített kávé és megszólal az önműködően bekapcsolódott rádió.

— **Leégett a cavarani mészégető telep.** Cavarán severinmegyei községben a nagy hőségben kigyulladt a mészégető telep tetőzete. A tető alatt több száz köbméternyi tüzeifa volt elraktározva, amely a tűznek bőséges táplálékot nyújtott. Az egész telep rövidesen lángokban állott, amelyekkel a kivonult lugoji és caransebesi tüzoltók emberfeletti küzdelmet vívtak. Szerencse, hogy szélszélend uralkodott és így a tűz nem terjedt át a szomszédos erdősegre. A tüzoltóság órákon át tartó munkáját végre siker koronázta és a tüzet sikerült elfojtani. A kár nagyságát eddig még nem állapították meg.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Zerind aradmegyei község határában egy ötven év körüli férfi borzalmasan megcsontított holttestére találtak. A csendőri nyomozás megállapította, hogy az áldozat F a z e k a s Gábor Tamás bihormegyei földműves. Fazekas látogatába érkezett egy Szénásiné nevű asszonyhoz, akit az állítólag gyengéd szálak fűzték. Tény az, hogy Fazekas Gábor ellátogatott Szénásiné házába, de hogy ott mi történt, azt egyelőre még nem lehetett kideríteni. A holttest megtalálása után a csendőrség Szénásinét letartóztatta. Valószínű, hogy Fazekast a községben gyilkolták meg, ahonnan azután éjszaka kivonszolták és a községen kívül az országúton gágyták. A rejtélyes gyilkosság részleteinek kiderítésére a nyomozás folyamatban van.

Sport

Középeurópai csapat Londonban

Londoni jelentés szerint az angol labdarúgó szövetség elhatározta, hogy november 12-re meghívja vendégszerzésre az egyik középeurópai állam válogatott labdarúgó csapatát. Valószínű, hogy az angolok a csehszlovák és a magyar csapat között válogatnak.

Ujabb magyar teniszgyőzelem

A budapesti jugoszláv—magyar teniszverseny második napján egy mérkőzést bonyolítottak le, amelyet a magyar kormányzó és számos előkelőség megtekintett. A mérkőzés keretében P e t ő magyar versenyző izgalmas ki-delem után 6:9, 6:3, 3:6, 7:6, 6:1 arányban legyőzte Mitics jugoszláv versenyzőt.

Sportprimadonnák szeszélyeskedése

Megirtuk, hogy Sárosi György és Polgár, Lázár és Kemény a magyar labdarúgó szövetség útján felmondták szerződésüket és bejelentették tervüket a Ferencváros egyesületéhez. Ezzel kapcsolatban illetékes ferencvárosi vezetők kijelentették, hogy Polgár, Lázár és Kemény nem óhajtanak menni, hanem csak fizetésjavítást igényelnek. Viszont Sárosi el akar menni, mert szerinte lejár három éves szerződése és így eltávozhat. Ezzel szemben a klub vezetői azzal érvelnek, hogy Sárosi nyolcezer pengőt kapott, amikor aláírta szerződését a Ferencváros, amely úgy szól, hogy Sárosi nemcsak három évig, de addig köteles a Ferencvárosban játszani, ameddig az igény tart rá. Sárosi azzal is fenyegetőzik, hogyha a Ferencváros nem engedi el, akkor polgári bíróságnál keres jogorvoslatot. Ezt a kiváló magyar futballis megteheti, de ebben az esetben a szövetség örökre felfüggesztheti játékjogát. Magyar sportkörökben remélik, hogy sikerül békés úton elintézni a ügyet és a felfüggesztésre, amely nagykárt jelentene a magyar labdarúgás sportnak, nem kerül sor.

Magyarország a galambblövőverseny európai bajnoka

Berlinben nagy magyar sikerrel végződött az agyaggalambblövő Európa bajnokság. Az egyéni versenyben H e l a s s y győzött 187 találattal és a csapatversenyt Magyarország nyerte 71 találattal Németország előtt. A bajnoki versenyen tizenhét nemzet versenyzői vettek részt.

Anglia vezet a Davis Cup-ben

A Davis Cup döntőjében a páros versenyt a nagyszerűen játszó ausztráliaiak nyerték meg. Crafford és Quis 6:4, 2:6, 7:5, 10:8 arányban győzött az angol Hughes—Tuckey pár ellen. Az angolok azonban még mindig 2:1 arányban vezetnek a befejező két meccs előtt.

A Középeurópa Kupa vigaszdija

Az Újpest játéka az Ausztria elleni vereség ellenére is annyira tetszetős volt Bécsben, hogy a magyar csapatot meghívták az augusztus 15—16-án Bécsben megrendezendő tornára. Ezen az Admira és a Rapid mellett az Újpest és a Slavia vesz majd részt. Miután valamennyi csapat kiesett már a Középeurópa Kupából az augusztusi bécsi tornát a KK vigaszdijának tekintik.

Tombola lesz rendkívül értékes tárgyakkal
a Kisebbségi Újságirók

nyári kerti ünnepélyén

augusztus 1-én, szombaton a Pacsirtamezőben
Táncverseny / grandiózus műsor / virágszafa

Közgazdaság

Lugojon a pékek átadták műhelyeiket a városnak, mert nem hajlandók dolgozni

A helybeli pékmesterek — mint meg-
— az országos központi gabona-
— értékesítő bizottsághoz emlékiratot in-
— tettek. Ebben kéri a gabonaértékesítő
— rdeletnek a pékekre vonatkozólag sé-
— rmes rendelkezéseinek megváltoztatá-
— st. Minthogy a pékek kívánságait a
— rros és a vármegye is méltányolja és
— rtolja, elhatározták, hogy néhány
— pig várnak a válasza és csak azután
— tároznak további állásfoglalásukra
— vonatkozólag. Akár megjön Bucuresti-
— l a válasz és akármilyen lesz is az, a
— kmesterek még ezen a héten gyűlést
— rtanak és azon határozzák meg to-
— bbi magatartásukat az új gabonaér-

tékesítő rendelettel kapcsolatosan.

Más városok pékjei között is nagy az
elégedetlenség. Lugojon a pékmesterek
küldöttségileg jelentek meg a várme-
gyénél és a városnál és rámutattak a
gabonaértékesítő rendelet tarthatatlan-
ságára. Kijelentették, hogy a rendelke-
zések kivihetetlenek és azért műhelyei-
ket a hatóság rendelkezésére bocsátot-
ták, hogy az a lakosság kenyérszükség-
letének előállításáról gondoskodják. A
lugojói prefektúra telefonon, a polgár-
mesteri hivatal pedig táviratilag kérte
a rendelet felfüggesztését. A válasz
egyelőre még nem érkezett meg.

Legmarad a tizezer leies jutalom a buzaexportnál mely az idén nagyobb lesz, mint tavaly

Fővárosi jelentés szerint a földmü-
— elésügyi miniszterium megtette a
— rükséges intézkedéseket az új buza-
— rmes fölöslegének értékesítésére. A
— égi prémiumrendszer az idén is ér-
— nyben marad és a földművelésügyi
— niszter azt az előterjesztést tette a
— ormánynak, hogy ideiglenesen a va-
— ononkinti tizezer leies prémiumot
— agyják meg. Gondoskodás történi-
— rről is, hogy az államvasut és a vizi-
— ták közlekedési eszközei idejében ren-
— telkezésre álljanak, nehogy a kampány
— ebonyoltását szállítási nehézségek

akadályozzák. A Nemzeti Banknál is
eljártak, hogy a gabonaexporttal kap-
csolatos devizaügyleteket sürgősen le-
bonyolítsák. Az idei termés exportfeles-
lege azonban nagyobb mennyiségű lesz,
mint a tavalyi és ezért a kormány már
most gondoskodik új piacokról. Az idén
külföldi konkurrenciától nem kell tar-
tani és így a megfelelő piacok megszer-
zése nem fog nehézséget okozni. Annál
is inkább, mert már eddig is számos
külföldi ajánlat érkezett a kormányhoz
a román buza átvételére. A kormány
gazdasági bizottsága és a miniszterta-

nács már a napokban megtárgyalja a
földművelésügyi miniszter részletekben
is kidolgozott terveit úgy, hogy az új
intézkedések legkésőbb augusztus 10—
15-én életbe lépnek.

A timisoarai idei nyári vásár augusztus
13-án és 14-én lesz. Mindkét napon
állatvásárt és kirakodó vásárt rendez-
nek.

Élénk üzleti forgalom és barátságos
irányzat uralkodik a bánági gabona-
piacon. Bőséges kínálat van búzában és
a kereslet is kielégítő. A Bánágból he-
tek óta nap-nap után nagy mennyiségű
buzát szállítanak az ókirályságba ex-
port célokra. A piaci árak a következők:
ujbuza 370, tengeri 290, zab 260, takar-
mányárpa 230, korpa 270, kismalmi
liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagy-
malmi liszt 740, tökmag 1000, bánági
repce 620, míg a káposztarepce 680 lei
száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első
szám a vételt, a második az eladást je-
nti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci
frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol
font 502—507, olasz lira 8.30—9.90, tör-
ök font 78—81, dollár 99—110, német
márka 38—40, hollandi forint 67—69,
cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—
26, osztrák schilling 23—24.60, zloty
18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama.
(Az első szám a vételt, a második az el-
adást jelenti.) Francia frank 10—11,
svájci frank 53—54, belgas 28—30, dol-
lár 161—165, angol font 855—865, olasz
lira 11—11.50, német márka 43—45, hol-
landi forint 115—120, cseh korona 6.40
—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty

IGY — HAT

Zelio PASZTA
tubusban
paikányok és
vakondok ellen

Zelio MAGVAK
házi és
mezeli egerek
ellen

„BAYER“ Pflanzenschutz-Abteilung
Leverkusen, I. G. Werk

Vezérképviselőt Románia
részére:
„Pharma“ Studerus & Co.
București 1., Str. Brezoianu 53

25—27, magyar pengő 32—33, dinár
3.30—3.60, török font 120—125, Napo-
leon-arany 1145—1150, arany font 1400
—1445.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Szerda, július 29.

Apolló-mozi: Mártha.

Capitol-mozi: Mártha.

Félegyházi András:

Lakodalom van a mi utcánkba...

Élethép vőfélyversekkel

45

A paprikás fogyasztása kissé tovább
tart, utána pedig rendszerint egy kis pi-
henőt tart a vendégsereg. E pihenő arra
való, hogy készülhessenek a többi ételre,
meg aztán a paprikást nem hiába nevezik
így, mert valóban sok paprikát használ-
nak a főzésre. Ez aztán szinte megkíván-
ja, hogy valamivel több bort igyanak rá,
mint a többi ételre. Meg aztán arra való
ez a szünet, hogy a jelenlévő vendégek-
nek Némedi Varga János vőfély versben
magyarázza meg a házasság mibenlétét.
Hangzik ez a rigmus a következőképpen:

Kedves atyafiak, lányok, ifjak, vének,
Illő becsülettel egy kis csendet kérek,
míg a házasságról egy kicsit beszélék,
hallgasson rám minden megteremtett
lélek.

A szent házasságot az Isten rendelte,
amikor Ádámnak Évát kiszemelte,
hogy örömben-bubán segítőtje lenne,
a szent bibliában így vagyon ez benne,
boldog férfi, kinek van édes, hü párja,
mert a jó feleség a ház gyöngyvirága,
vig öröm és áldás száll vele a házra,
kivirágzik szépen a boldogság fája.
Magányos legénynek unalmas az élet,
nincs ki szólna hozzá édes, szép beszédet.

Azért hát legények, előre, előre,
készüljétek ti is már a menyeközre,
a Pali példáját hamar kövessétek,
akkor a menyország lésszer. a tiétek.
S mert a házasságról beszélék én mostan,

mi minden kell hozzá, azt elmondom
sorban,

ha a biztatáshoz ilykép hozzáfogtam,
bizvást nem tarthatom a többit titokban.
Az első, ami kell, persze, a feleség,
ámde csak az asszony egyedül nem elég,
mert az asszony mellé sok kell még a
házba,

szobába, honyhába és a kamarába,
butor és más szerszám legyen elégséges,
hallgassátok csak meg, mi minden
szükséges.

Seprő és piszkafa, dézsa sarokba,
mángorló, sőtartó, motolla meg rokka,
falra cifra tükör, új szék, szekrény,

asztal,
kell kefe, láda, ágy, vánkos szép huzattal,
apró és nagy fazék, bögre, szilke és tál,
rosta, szita, kosár, szakajtó meg kanál,
sodrófa és deszka, szűrő, nyárs, meszelő,
sütőlapát, lábcs, üst, tormareszelő,
sajtár és tökgyalu, bogrács meg

serpenyő,
villa, kés és pohár, dagasztó tekenő.
És ezentul kell még sok más ezerféle,
ha mind elsorolom, négy nap se lesz vége,
mert a házassághoz kell ezeregny dolog,
mi körülül az asszony gondolata forog,
és e sokféle tárgy kell már első napon,
nagyon is kell bizony, hitemre mon-
dhatom,

s ennek tetejébe készen kell rá lenni,
hogy idő multával bölcsőt is kell venni.
Tehát jó barátim, most már im tudjátok,
hogy mikor az asszonyt a házba
hozzátok,
mindent szépen neki kezére adjátok,
kivánom az égnek áldását reátok.

Amikor a vőfély elhallgat, a legények
ugy tesznek, mintha elszörnyülködnének
arra, hogy mi minden kell a házassághoz.
A jelenlévő lányos anyák azonban vigasz-
talják őket:

— Nem kell félni, legények, amikor
megházasodtok, a sokféle holmit nem
nektek kell megvenni, hanem azt a meny-
asszony mind magával viszi az új házba.

— Amondó vagyok, hogy aszondom,
— szólt bele az asszonyok biztatásába
csendesesen Móra Márton — ho hoz az asz-
szony még mást is, amit penig otthun
hagyhatna.

— Mit? — kíváncsiskodott mindenki.
— A nyelvit, — válaszolt az öreg fol-
dozó szücs, aki közben huncutsággal ve-
gyes szeretettel nézett a feleségére, az ál-
dott jólelkű Panna asszonyra.

Soha nem bántotta bizony Móra Már-
ton a felesége nyelve, de az öregnek
olyan a természete, hogy általánosít és
tréfálkozik. Amikor Kuruc csizmadia-
mester megjegyzte, hogy Tajti Pali bizo-
nyosan nem örvendezne, ha fiatal fele-
sége nyelve nélkül követné őt a házába,
így válaszol:

— Persze, hogy persze, a fiatal me-
nyecske nyelve csupa mézet csepegtet az
ura lelkire, aszondom. De aszondom az-
tat is, hogy néhány esztendő múlva ebből
a mézből mireg lesz. Vin korába az asz-
szonyi nyelv ollan, akár a beretva és jaj tüle
az embernek, ha későn gyűn haza a koc-
mábu, vagy nem cselekszik az asszony
kedvire. Az asszonyi nyelv különben az
halála után sem veszejt el az élit, asz-
zondom.

— Hát ezt hunnan tuggya kend? —
kérdik többen is.

— Hunnan tudom? Hát kentek nem
tuggyák, hogy a halott asszonyok nyel-
viből csinálják a köszörüküvet?

Hangos tiltakozás hangzik fel erre az
asszonyok részéről. Azonban nem hallik
a szavuk, mert Bagi Laci primás, akinek
a felesége ugyancsak nyelven menyecske,
Móra Mártonnal tart és hangos indulóra
huz,

Amikor aztán a kedélyek lecsendesed-
tek, behozzák a következő fogást, a fi-
nom becsináltat. Ezt ezzel a versszettel
kinálják:

Eszes ember volt az, ki ezt fölhalálta,
ki a becsináltat először csinálta,
szagos az illata, zamatos az ize,
ha ránéz az ember, már örül a szíve,
van benne jó fűszer, rizskása, hus, tejfel,
hogyha félholt is vagy, ebből enni kelj fel.
Lányok, szüsz virágok, ne beszélgetsetek,
ha ebből nem esztek, férjhez nem
mehettek,
egyben tihozzátok is szólok legények,
ki ebből nem eszik, nem kap feleséget.

Csorba esnek a hizott disznó, a borjú
és a tehén becsületén, ha belőlük készült
pompás pecsenye is nem kerülne a lako-
dalmi asztalra. Nem hitványabbak ők
sem az embertáplálásra rendelt sorsuk-
ban az apró baromfinai, amelynek sültjét
a násznép már előbb megízlelte. A vő-
félyek és a segítő legények tehát most
már a becsinált után bekövetkeznek az
illatos darabokat tartalmazó pecsenyés
tálakkal. Egyben újból behozzák az ubo-
kás és céklás tálakat is, amelyeknek meg-
fogyatkozott tartalmát odakint a kony-
hán megterítették.

A sülték behozatala a következő ékes
rigmusok szavalása közben történik:

Ki-ki köszörülje mostan jól a kését,
mert pecsenyét hoztam, még pedig
sokfélést,
igazán mondhatom, hogy ki eszik ebből,
tisztos gömbölyüire meghizik ám ettől,
kik pecsenyét esznek, mind sokáig élnek,
őseink is ettől lettek olyan vének,
mivel a pecsenyét mind nagyon szeretették
s utána torkukat borral öblögették.

(Rölyk. köv.)

Augusztus

1

szombat este

A Kisebbségi Ujságírók kerti ünnepélye

a Pacsirtamezőben

Tombola értékes díjakkal
grandiózus műsor, táncverse

Rádió

Szerda, július 29. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána hírek. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Hanglemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemezek. 3: Hírek. Este 7.3: Zenekari hangverseny. 8: Mironescu Alexandru tanár előadása. 8.20: A zenekari hangverseny folytatása. 8.40: Operettrészletek hanglemezek. 9.25: Hangverseny. 10: Időszerű anyag. 10.5: Hangverseny. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Zenekari hangverseny. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók részére. Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás.

1.5: Zenekari hangverseny. 1.30: Hírek. 2.30: Zongorahangverseny. 3.40: Hírek. 5.15: A virágénektől a virágregékig. Nagy Sándor dr. előadása. 5.45: Hírek. 6: Rádiószalónzenekar. 7: A jövetelemegszólás Magyarországon. Matolcsy Máttyás dr. előadása. 7.30: Dankó-dalok. 8.30: Hosszu szoknya — rövid szoknya. Berda Amál elbeszélése. 9: Tánclemezek. 9.30: A Fanny és a cselédkérdés című vígjáték közvetítése. 11: Hírek. 11.25: Hanglemezek. 12.5: Cigányzene. 1.5: Hírek. Budapest II. Délután 6.30: Komlóssy István dr. előadása. 7.5: Operettrészletek. 7.30: Előadás. 9.35: Hírek. Bécs. Délután 6.15: Zongorahangverseny. 6.40: Énekhangverseny. 10: Zongorahangverseny. 10.40: Rádiózenekar. 11.10: Hangverseny. Berlin. Este 9.10: A koldusdeák című operett közvetítése. Luxemburg. Este 10: Liszt Ferenc emlékhangverseny. Pozsony. Este 7: magyar iskolaügy kilátásai

Szlovénzkóban az új tanévben. Ludwig A. előadása.

Csütörtök, július 30. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána hírek. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Zenekari hangverseny. 2.15: Hírek. 2.30: A zenekari hangverseny folytatása. 3: Hírek. Este 7.3: Zenekari hangverseny. 8: Mehedinti tanár előadása a mócok hazájáról. 8.20: Hangverseny. 8.55: Időszerű anyag. 9.15: Rádiószalónzenekar. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Énekhangverseny. 11.10: Zenekari hangverseny. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók számára. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Petőfi és Görgei. Felolvasás. 1.5: Énekhangverseny. 1.40: Hírek. 2: Cigány-

zene. 3.40: Hírek. 5: Vizváry Mariska. adása a befőzésről. 5.45: Hírek. 6: Köztársaság egy Beszkártremizből. 6.40: Szalónzenekar. 7.40: Baló Elemér csevegése. 8: Énekhangverseny. 8.40: Agrárszavak színházban. Előadás. 9.10: A Bob herceg mű operett közvetítése az Állatkertből. Hírek. 11.25: Buda visszavételének 25. évfordulója. Előadás magyar, német, francia, olasz és angol nyelven. Budapest. Este 7.40: Amikor még Európában tudtunk arabul. Előadás. 9.10: A magyar színház olimpia tükrében. Előadás. 10.5: Hanglemezek. Bécs. Délután 5.5: Zongorahangverseny. 6.5: Szórakoztató-hanglemezek. 8.10: Bécsi zene. 11.10: Schrammelzene. Berlin. Este 9.10: Az üdülési világkongresszus kiállításának ünnepélyének közvetítése. Prága. Este 11: Az olimpiai stafétafutás ünnepélyének közvetítése. Róma. Este 9.45: Operett előadás.

Apróhirdetések

Oktatás

Pótvizsgára előkészítés

Új, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cím: Jachan könyvkereskedés, I., Bánáti Bányai egyület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgázt. lelkiismeretesen előkészít

vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlattal bíró hely, elsősorban román nyelv és irodalomból, franciából, történelemből stb. Cím: I., Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Ertekezni lehet minden délután 4-6 óra között. Eddigi sikerei: garantálják az eredményt.

Állást keres

32 éves

erőtlen férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háztartási teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imrénél. (4412)

Kereskedőseréd

gyakorlattal, állást keres. Cimeket „Ügyes” jellegére a kiadóba kérek. (4471)

Pénzbeszédő

teltétlen megbízható, alkalmazást keres. Szíves megkereséseket „Becsületes” jellegére a kiadóba kérek. (4472)

Raktárnok

szív ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cím: Str. Mircea Voda 3.

Tiszta bejárónó

pár órai napimunkára, kis családnak a II. kerületben, felvétetik. Cím a kiadóban. (2040)

Vakás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jellegére a kiadóba kérek. (4474)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerületében, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

Kiadó

azonnalra 2 szobás udvari, modern lakás. Str. E. Radulescu 10. (4504)

3 szobás lakás

szép és nyugodt felvétel, augusztus 1-re jutányosan kiadó. Schneider, III., Calea Sagului 45. (5-ös villanyos) Ugyanott házhelyek kiadók. (4512)

Kiadó

kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, III. kerület, Str. Odobescu 40 szám, azonnalra. (4501)

Modern

kétszobás lakás, kiadó. Harmadik kerület központjában, park és virágkertek. Piata Crucii 2. (4519)

Bútorozott szoba

külön bejárattal, kiadó. Elisabetin, Str. Fel-dioara 14. (4505)

Kiadó

emeletes utcai lakás, szoba, konyha, éléskamra, vízvezeték a házban, szeptember 1-re. III., Str. Martirul Popescu 2, via Begaszana-torium. (4516)

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN

1936. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalékos utazási kedvezmény az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágosítást nyújt:

Angerbauer Jenő, tb. képviselő, Timisoara I., Str. Gen. Paporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

A Pacsirtamezőben

augusztus 1-én, szombaton este lesz a

Kisebbségi Ujságírók Nyári ünnepélye

a szanatórium-alap javára

Tombola értékes tárgyakkal / grandiózus műsor / táncverseny

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körorgogépén, Timisoara I., Piața Tepeș Voda 2.

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestek. Cimeket kérem „Vétel” jellegére a kiadóba leadni. (446)

Modern háló

használt, de jó karban lévő, megvételre kerestek. Cimeket kérek ármegjelöléssel kiadóba „Jókarban lévő” jellegére leadni. (447)

Jégszekrény

2 ajtó, háztartás részére, javítható állapotban, igen olcsón eladó. Megtekinthető délután 5 óráig. IV., Ion Bratianu-utca 29 s. II. em. 2. ajtó. (438)

Márkás festmények

nagyon olcsón eladók. Bővebbet a kiadóba kérek. (284)

Szekreter

gyönyörű antik darab, jutányosan kapható. Cím a kiadóban. (284)

Ebédloaszta

ovális, jó karban lévő, eladó. Cím a kiadóban. (284)

Eladó

egy elsőrendű új, modern divatos hálószoba. Tartozékai: asztal, szék, tükrök. IV., Str. Cameliei 30. Friedrich asztalos. (4489)

Eladó

3 drb antik egy. Bővebbet I. ker. V. Alexandri 4. (4517)

Olcsón el

egy komplett ónmet ebédlo, II., Petru Tegeanu 1, II. em. Radocsay. Megtekinthető 1-3 óra között. (4518)

Különítele

Hölgyek figyelmébe!

Harisnyaszem felszedés pontosan és olcsóan. Vállalok. II., Str. Tigruului 18. Utcái lakás. utolsó ajtó. (252)

Ha szép akar lenni

Használjon KILKA-téle hiliomtejkremet, hiliomtejszappant, hiliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban
a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Bratianu

Iratkozzon be a

CULTURA

kölcsönkönyvtárba

IV., Bulev. Carol 16.

Olvashatja a legjobb magyar és német könyvkiadásokat. Déli Hírlap előfizetőinek 25 lei havonta. Minden nap cserélhet. Telefon 15-07.